

Validitet hos ett nytt mångkulturellt kognitivt screeningtest

Antalet utrikesfödda utgör 21% av Sveriges befolkning. Det är personer som kommer ifrån cirka 200 olika länder med olika utbildning-, språk- och kulturella bakgrunder. Cirka 160 000 människor lider av någon form av kognitiv sjukdom i Sverige och av dem är drygt 20 000 personer födda i ett annat land. Ett ökande antal äldre utrikesfödda betyder att kognitiv sjukdom i dessa befolkningsgrupper blir en alltmer aktuell fråga och behovet av anpassade kognitiva utredningar, stöd och behandling kommer att öka avsevärt i framtiden. WHO (2012) uppmanar till förbättringar i diagnossättning i en tidigare fas av sjukdomsutvecklingen hos utrikesfödda. För att kunna genomföra en rättvisande och jämlik utredning av minnessjukdom/kognitiv sjukdom hos utlandsfödda är det viktigt att instrumenten är särskilt utformade för att kunna användas oberoende av kulturell- och utbildningsbakgrund. Detta är inte fallet med våra konventionella testinstrument vid minnesutredningar, t ex MMSE (Minimal State Examination). Det är också viktigt att instrumenten som används är reliabla (mäter samma sak varje gång) och validerade (verkligen mäter det man avser att mäta). RUDAS (Rowland Universal Dementia Assessment Scale) är ett kognitivt test särskilt utformat för att kunna användas oberoende av kulturell- och utbildningsbakgrund.

I en initial reliabilitetsstudie av RUDAS fann vi att de ingående delarna i testet hade en interrater reliabilitet (dvs överensstämmelsen i resultat när olika testledare utförde testen på samma personer) på mellan 69 och 100% vilket får betraktas som bra till mycket bra. Vi kommer nu att gå vidare med en valideringsstudie. För att studera sk intern validitet ställs de tidigare RUDAS-resultaten mot resultat på konventionella test som genomfördes under samma utredningsperiod. För att värdera sk extern validitet kommer personer på olika Minneskliniker i Skåne att få genomföra RUDAS testet tillsammans med övriga konventionella kognitiva test vid den ordinarie minnesutredningen. Efter powerberäkning har vi kommit fram till att det behövs ca 100 personer totalt.

Om vi kan visa att RUDAS testet har goda testegenskaper för gruppen utlandsfödda förbättras utredningsmöjligheterna av gruppen och medicinering och vård kan erbjudas med möjlighet för optimerad livskvalitet och ojämlikheten på kognitionsområdet minskar i samhället.